

ZNAM SWOJĄ WIARĘ - MAŁY KATECHIZM

1. Główne prawdy wiary

1. Jest jeden Bóg.
2. Bóg jest Sędzią sprawiedliwym, który za dobro wynagradza, a za zło karze.
3. Są trzy Osoby Boskie: Bóg Ojciec, Syn Boży i Duch Święty.
4. Syn Boży stał się człowiekiem, umarł na krzyżu i zmartwychwstał dla naszego zbawienia.
5. Dusza ludzka jest nieśmiertelna.
6. Łaska Boża jest do zbawienia koniecznie potrzebna.

2. Skład Apostolski

Wierzę w Boga, Ojca wszechmogącego, Stworzyciela nieba i ziemi. I w Jezusa Chrystusa, Syna Jego jedyne, Pana naszego, który się począł z Ducha Świętego, narodził z Maryi Panny. Umęczon pod Ponckim Piłatem, ukrzyżowan, umarł i pogrzebion. Zstąpił do piekiel. Trzeciego dnia zmartwychwstał, wstąpił na niebiosy, siedzi po prawicy Boga Ojca wszechmogącego. Stamtąd przyjdzie sądzić żywych i umarłych. Wierzę w Ducha Świętego, święty Kościół powszechny, świętych obcowanie, grzechów odpuszczenie, ciała zmartwychwstanie i żywot wieczny. Amen.

3. Wyznanie wiary (Credo)

Wierzę w jednego Boga, Ojca wszechmogącego, Stworzyciela nieba i ziemi, wszystkich rzeczy widzialnych i niewidzialnych.

I w jednego Pana Jezusa Chrystusa, Syna Bożego Jednorodzonego, który z Ojca jest zrodzony przed wszystkimi wiekami. Bóg z Boga, Światłość ze Światłości, Bóg prawdziwy z Boga prawdziwego. Zrodzony, a nie stworzony, współistotny Ojcu, a przez Niego wszystko się stało. On to dla nas ludzi i dla naszego zbawienia zstąpił z nieba. I za sprawą Ducha Świętego przyjął ciało z Maryi Dziewicy i stał się człowiekiem. Ukrzyżowany również za nas, pod Poncjuszem Piłatem został umęczony i pogrzebany. I zmartwychwstał trzeciego dnia, jak oznajmia Pismo. I wstąpił do nieba; siedzi po prawicy Ojca. I powtórnie przyjdzie w chwale sądzić żywych i umarłych, a królestwu Jego nie będzie końca.

Wierzę w Ducha Świętego, Pana i Ożywiciela, który od Ojca i Syna pochodzi. Który z Ojcem i Synem wspólnie odbiera uwielbienie i chwałę; który mówił przez Proroków.

Wierzę w jeden, święty, powszechny i apostolski Kościół.

Wyznaję jeden chrzest na odpuszczenie grzechów.

I oczekuję wskreszenia umarłych. I życia wiecznego w przyszłym świecie. Amen.

4. Dziesięć przykazań Bożych

Jam jest Pan Bóg twój, którym cię wywiódł z ziemi egipskiej, z domu niewoli.

1. Nie będziesz miał bogów cudzych przede Mną.
2. Nie będziesz brał imienia Pana, Boga twego, nadaremno.

3. Pamiętaj, abyś dzień święty święcił.
4. Czcij ojca swego i matkę swoją.
5. Nie zabijaj.
6. Nie cudzołóż.
7. Nie kradnij.
8. Nie mów fałszywego świadectwa przeciw bliźniemu swemu.
9. Nie pożądaj żony bliźniego swego.
10. Ani żadnej rzeczy, która jego jest.

5. Dwa przykazania miłości

1. Będziesz miłował Pana Boga swego, całym swoim sercem, całą swoją duszą i całym swoim umysłem.
2. Będziesz miłował swego bliźniego jak siebie samego.

6. Osiem błogosławieństw

1. Błogosławieni ubodzy w duchu, albowiem do nich należy królestwo niebieskie.
2. Błogosławieni, którzy płaczą, albowiem oni będą pocieszeni.
3. Błogosławieni cisi, albowiem oni na własność posiadą ziemię.
4. Błogosławieni, którzy łakną i pragną sprawiedliwości, albowiem oni będą nasyceni.
5. Błogosławieni miłosierni, albowiem oni miłosierdzia dostąpią.
6. Błogosławieni czystego serca, albowiem oni Boga oglądać będą.

7. Błogosławieni, którzy wprowadzają pokój, albowiem oni będą nazwani synami Bożymi.
8. Błogosławieni, którzy cierpią prześladowanie dla sprawiedliwości, albowiem do nich należy królestwo niebieskie.

7. Uczynki miłosierne względem duszy

1. Grzeszących upominać.
2. Nieumiejętnych pouczać.
3. Wątpiącym dobrze radzić.
4. Strapionych pocieszać.
5. Krzywdy cierpliwie znosić.
6. Uraży chętnie darować.
7. Modlić się za żywych i umarłych.

8. Uczynki miłosierne względem ciała

1. Głodnych nakarmić.
2. Spragnionych napoić.
3. Nagich przyodziać.
4. Podróżnych w dom przyjąć.
5. Więźniów pocieszać.
6. Chorych nawiedzać.
7. Umarłych grzebać.

9. Trzy cnoty boskie

1. Wiara.
2. Nadzieja.
3. Miłość.

10. Cztery cnoty główne

1. Roztropność.
2. Sprawiedliwość.
3. Umiarkowanie.
4. Męstwo.

11. Siedem darów Ducha Świętego

1. Dar mądrości.
2. Dar rozumu.
3. Dar męstwa.
4. Dar rady.
5. Dar umiejętności.
6. Dar pobożności.
7. Dar bojaźni Bożej.

12. Dwanaście owoców Ducha Świętego

1. Miłość.
2. Radość.
3. Pokój.
4. Cierpliwość.
5. Uprzejmość.
6. Dobroć.
7. Wspaniałomyślność.
8. Łaskawość.
9. Wierność.
10. Skromność.
11. Wstrzemięźliwość.
12. Czystość.

13. Ostateczne rzeczy człowieka

1. Śmierć.
2. Sąd Boży.
3. Niebo albo piekło.

14. Pięć przykazań kościelnych

1. W niedziele i święta nakazane uczestniczyć we Mszy Świętej i powstrzymać się od prac niekoniecznych.
2. Przynajmniej raz w roku przystąpić do sakramentu pokuty.
3. Przynajmniej raz w roku, w okresie wielkanocnym, przyjmując Komunię Świętą.
4. Zachowywać nakazane posty i wstrzemięźliwość od pokarmów mięsnych, a w czasie Wielkiego Postu powstrzymać się od udziału w zabawach.
5. Troszczyć się o potrzeby wspólnoty Kościoła.

15. Siedem grzechów głównych

1. Pycha.
2. Chciwość.
3. Nieczystość.
4. Zazdrość.
5. Nieumiarkowanie w jedzeniu i piciu.
6. Gniew.
7. Lenistwo.

16. Grzechy wołające o pomstę do nieba

1. Rozmyślne zabójstwo.
2. Grzech sodomski.
3. Uciskanie ubogich, wdów i sierot.
4. Zatrzymanie zapłaty sługom i najemnikom.

17. Grzechy przeciw Duchowi Świętemu

1. Grzeszyć zuchwale w nadziei miłosierdzia Bożego.
2. Rozpaczać albo wątpić w łaskę Bożą.
3. Sprzeciwiać się uznanej prawdzie chrześcijańskiej.
4. Bliźniemu łaski Bożej nie życzyć lub zazdrościć.
5. Mieć zatwardziałe serce na zbawienne natchnienia.
6. Odkładać pokutę aż do śmierci.

18. Grzechy cudze

1. Namawiać kogoś do grzechu.
2. Nakazywać grzech.
3. Zezwalać na grzech.
4. Pobudzać do grzechu.
5. Pochwalać grzech drugiego.
6. Milczeć, gdy ktoś grzeszy.
7. Nie karać za grzech.
8. Pomagać do grzechu.
9. Usprawiedliwiać czyjś grzech.

19. Siedem sakramentów świętych

1. Chrzest.
2. Bierzmowanie.
3. Eucharystia.
4. Pokuta.
5. Namaszczenie chorych.
6. Kapłaństwo.
7. Małżeństwo.

20. Warunki sakramentu pokuty

1. Rachunek sumienia.
2. Żal za grzechy.
3. Mocne postanowienie poprawy.
4. Szczera spowiedź.
5. Zadośćuczynienie Panu Bogu i bliźniemu.

21. Tajemnice różańca

TAJEMNICE RADOSNE (w poniedziałki i w soboty)

1. Zwiastowanie Najświętszej Maryi Pannie.
2. Nawiedzenie św. Elżbiety.
3. Narodzenie Pana Jezusa.
4. Ofiarowanie Pana Jezusa w świątyni.
5. Odnalezienie Pana Jezusa w świątyni.

TAJEMNICE ŚWIATEŁA (w czwartki)

1. Chrzest Pana Jezusa w Jordanie.
2. Objawienie Pana Jezusa na weselu w Kanie.

3. Głoszenie królestwa Bożego i wzywanie do nawrócenia.
4. Przemienienie Pana Jezusa na górze Tabor.
5. Ustanowienie Eucharystii.

TAJEMNICE BOLESNE (we wtorki i w piątki)

1. Modlitwa Pana Jezusa w Ogrójcu.
2. Biczowanie Pana Jezusa.
3. Cierniem ukoronowanie Pana Jezusa.
4. Dźwiganie krzyża na Kalwarię.
5. Śmierć Pana Jezusa na krzyżu.

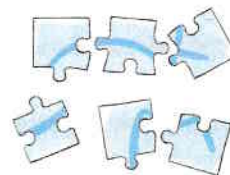
TAJEMNICE CHWALEBNE (w środy i w niedziele)

1. Zmartwychwstanie Pana Jezusa.
2. Wniebowstąpienie Pana Jezusa.
3. Zesłanie Ducha Świętego.
4. Wniebowzięcie NMP.
5. Ukoronowanie NMP na Królową nieba i ziemi.

22. Stacje drogi krzyżowej

1. Pan Jezus na śmierć skazany.
2. Pan Jezus bierze krzyż na swoje ramiona.
3. Pan Jezus pierwszy raz upada pod krzyżem.
4. Pan Jezus spotyka swoją Matkę.
5. Szymon Cyrenejczyk pomaga nieść krzyż Panu Jezusowi.
6. Weronika ociera twarz Panu Jezusowi.
7. Pan Jezus upada pod krzyżem po raz drugi.
8. Pan Jezus pociesza płaczące niewiasty.

9. Pan Jezus trzeci raz upada pod krzyżem.
10. Pan Jezus z szat obnażony.
11. Pan Jezus przybity do krzyża.
12. Pan Jezus umiera na krzyżu.
13. Pan Jezus zdjęty z krzyża.
14. Pan Jezus złożony do grobu.

CO KAŻDY BIERZMOWANY WIEDZIEĆ POWINIEN

I. WIERZĘ W JEZUSA CHRYSZTUSA

1. Kim jest człowiek?

Człowiek jest najdoskonalszym stworzeniem Boga na ziemi, złożonym z ciała i nieśmiertelnej duszy. Bóg stworzył go z miłości na swój obraz i podobieństwo.

2. Co to znaczy, że człowiek został stworzony „na obraz i podobieństwo Boże”?

Wyrażenie, że człowiek został stworzony „na obraz i podobieństwo Boże”, oznacza, że posiada godność osoby, jest zdolny poznawać i kochać oraz tworzyć wspólnotę z Bogiem i innymi osobami.

3. Kim są aniołowie?

Aniołowie są najdoskonalszymi stworzeniami, nieśmiertelnymi duchami posiadającymi rozum i wolną wolę. Są wysłannikami Boga.

4. Co to jest wiara?

Wiara to uznanie za prawdę wszystkiego, co Pan Bóg objawił, a Kościół podaje do wierzenia. Wierzyć Bogu to całkowicie Mu zaufać, dając pierwsze miejsce w swoim życiu.

5. Co to jest Boże Objawienie?

Boże Objawienie to słowa i wydarzenia, przez które Bóg daje się poznać człowiekowi. Najpełniej Bóg dał się poznać w Jezu-

sie Chrystusie. Boże Objawienie zawarte jest w Piśmie Świętym i Tradycji.

6. Co to jest Pismo Święte?

Pismo Święte jest to zbiór ksiąg napisanych pod natchnieniem Ducha Świętego, które zawierają fakty, wydarzenia i słowa Boga skierowane do ludzi dla ich pouczenia i zbawienia. Dzieli się na Stary Testament zawierający 46 ksiąg i Nowy Testament – 27 ksiąg.

7. Co to jest Tradycja?

Tradycja to przekazywanie wiary, które na polecenie Jezusa Chrystusa rozpoczęli apostołowie. Dokonuje się ono w życiu, nauczaniu Kościoła i liturgii.

8. Dlaczego Syn Boży stał się człowiekiem i umarł na krzyżu?

Syn Boży stał się człowiekiem i umarł na krzyżu, abyśmy poznali Jego miłość, zostali pojednani z Bogiem i osiągnęli zbawienie.

9. Dlaczego człowiek potrzebuje zbawienia i pojednania z Bogiem?

Człowiek potrzebuje zbawienia i pojednania z Bogiem z powodu grzechu pierworodnego i jego konsekwencji.

10. Na czym polegał grzech pierworodny i jakie są jego konsekwencje?

Grzech pierworodny polegał na nieposłuszeństwie pierwszych rodziców wobec Pana Boga. Jego konsekwencją jest stan pozbawienia pierwotnej świętości i sprawiedliwości, w jakim wszyscy ludzie się rodzą.

11. Kto z ludzi i dlaczego był wolny od grzechu pierworodnego?

Wolna od grzechu pierworodnego była Najświętsza Maryja Panna, gdyż od wieków została wybrana na Matkę Odkupiciela świata, dlatego nazywamy ją Niepokalaną Poczetą.

12. Jakie przepisy postne obowiązują wiernych Kościoła katolickiego w Polsce?

Wierni, którzy ukończyli 14. rok życia, są zobowiązani do zachowania w ciągu całego życia wstrzemięźliwości od pokarmów mięsnych we wszystkie piątki w roku (ze względu na wspomnienie śmierci Pana Jezusa) i w Środę Popielcową. Nakaz ten nie obowiązuje, jeżeli w piątek przypada uroczystość. Natomiast wierni między 18. a 60. rokiem życia, oprócz wstrzemięźliwości od pokarmów mięsnych są zobowiązani do zachowania postu ścisłego w Środę Popielcową i Wielki Piątek. Post ścisły pozwala na spożycie w ciągu dnia jednego posiłku do syta i dwóch w niewielkiej ilości.

13. Jaka jest najważniejsza prawda wiary dla chrześcijanina?

Najważniejszą prawdą wiary dla chrześcijanina jest ta, że Jezus zmartwychwstał.

14. Na czym polegało zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa?

Zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa polegało na przejściu wraz z duszą i ciałem od śmierci do innego życia poza czasem i przestrzenią.

15. Jakie znaczenie dla człowieka ma zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa?

Zmartwychwstanie Jezusa potwierdza prawdę o tym, że Jezus jest Bogiem, prawdziwość Jego słów i czynów oraz wypeł-

nienie wszystkich Bożych zapowiedzi. Dzięki zmartwychwstaniu Chrystusa zmartwychwstaną wszyscy, którzy należą do Niego przez wiarę i chrzest.

16. Jaka prawda zawiera się w imieniu „Jezus”?

Imię „Jezus” oznacza „Bóg zbawia”. Zbawienie to szczęśliwe życie wieczne, niezagrożone śmiercią.

17. Co oznaczała odpowiedź, której Jezus udzielił młodzieńcowi, gdy Go zapytał, co ma czynić, aby otrzymać życie wieczne?

Młodzieńcowi, który postawił to pytanie, Jezus odpowiedział, że powinien zachowywać przykazania oraz naśladować Go w Jego miłości.

18. Co to jest modlitwa?

Modlitwa jest to wzniesienie myśli i uczuć do Boga dla oddania Mu czci. Modlitwa powinna być pobożna, pokorna, ufna i wytrwała. Możemy modlić się indywidualnie lub we wspólnocie.

19. Co to jest cnota?

Cnota jest dyspozycją człowieka do czynienia dobra. Cnoty dzielimy na boskie, czyli otrzymane od Boga, i ludzkie, czyli wypracowane przez nas samych.

20. Co to jest nadzieja?

Nadzieja jest to cnota boska, dzięki której z ufnością oczekujemy od Boga spełnienia Bożych obietnic.

21. Co to jest miłość?

Miłość jest cnotą boską, która uzdalnia nas do kochania Boga i każdego człowieka.

22. Co to jest szczęście wieczne (niebo)?

Shczęście wieczne to stan najwyższego szczęścia, które polega na przebywaniu z Bogiem na wieki.

23. W jaki sposób człowiek osiąga szczęście wieczne (niebo)?

Człowiek osiąga szczęście dzięki łasce Chrystusa, na którą odpowiada, kierując się prawym sumieniem, czyniąc dobro i unikając zła.

24. Co to jest czyścić?

Czyścić to stan, w którym dokonuje się oczyszczenie człowieka, aby mógł wejść do radości nieba. Tego oczyszczenia dostrępują ci, którzy podczas ziemskiego życia trwali w przyjaźni z Bogiem, lecz nie osiągnęli pełnej świętości.

25. Co to jest piekło?

Piekło to stan oddzielenia człowieka od Boga. Stan ten jest konsekwencją odrzucenia Boga przez człowieka i zamknięcia się na Jego łaskę.

26. Co to jest sąd szczegółowy?

Sąd szczegółowy to wydarzenie dokonujące się w duszy człowieka w chwili śmierci. Człowiek otrzymuje wtedy szczęście nieba (bezpośrednio lub po oczyszczeniu) albo zostaje potępiony na wieki, zgodnie z przyjmowaną przez całe życie postawą miłości do Boga lub nienawiści do Niego.

27. Co to jest sąd ostateczny?

Sąd ostateczny odbędzie się na końcu świata, gdy Chrystus powróci na ziemię. Poznamy wtedy, jakie były dobre i złe owoce naszego życia w perspektywie dziejów całej ludzkości.

II. WIERZĘ W KOŚCIÓŁ

28. Co to jest Kościół i na czym polega jego misja?

Kościół jest wspólnotą tych, którzy przez wiarę i chrzest stają się dziećmi Bożymi, uczniami Chrystusa i świątynią Ducha Świętego. Założył go Jezus Chrystus. Jego misją jest głoszenie Ewangelii wśród wszystkich narodów.

29. Kto i w jaki sposób jest zobowiązany do troski o wspólnotę Kościoła?

Wszyscy wierni są odpowiedzialni za Kościół. Powinni wspierać według swoich możliwości materialne i duchowe potrzeby wspólnoty.

30. Co to znaczy, że Kościół jest jeden?

Kościół jest jeden, ponieważ wyznaje jedną wiarę w jednego Boga, ma jednego założyciela, Jezusa Chrystusa, oraz jedną duszę, którą jest Duch Święty.

31. W jakim sensie Kościół jest święty?

Kościół jest święty nie ze względu na świętość jego członków, lecz dlatego, że jego głową i założycielem jest Jezus. Wszyscy jego członkowie dążą do świętości.

32. Dlaczego Kościół nazywamy powszechnym?

Kościół jest powszechny, czyli katolicki, ponieważ nosi w sobie i rozdziela pełnię środków zbawienia i jest posłany do wszystkich ludzi wszystkich narodów, języków i kultur.

33. W jakim sensie Kościół jest apostołski?

Kościół jest apostołski, ponieważ został zbudowany na fundamencie apostołów. To im i ich następcom, czyli biskupom, Jezus powierzył swoją misję.

34. Co to jest łaska Boża?

Łaska Boża jest nadprzyrodzonym darem darmo danym człowiekowi przez Boga.

35. Co to jest łaska uświęcająca?

Łaska uświęcająca to dar Boży, który leczy duszę z grzechu i uświęca człowieka.

36. Co to jest łaska uczynkowa?

Łaska uczynkowa to pomoc Boża do spełniania dobrych uczynków potrzebnych do zbawienia.

37. Co to są sakramenty?

Sakramenty są widzialnymi znakami niewidzialnej łaski, ustanowionymi przez Chrystusa i powierzonymi Kościołowi.

38. Co to jest chrzest?

Chrzest jest to pierwszy sakrament, który gładzi grzech pierworodny, daje nam życie nadprzyrodzone – czyni nas dziećmi Bożymi i wprowadza do wspólnoty Kościoła. Bez niego nie można ważnie przyjąć innych sakramentów.

39. Kto może przyjąć chrzest?

Chrzest może przyjąć każdy człowiek, jeszcze nie ochrzczony.

40. Dlaczego Kościół chrzci dzieci?

Wierzący rodzice, którzy chcą tego, co najlepsze dla swoich dzieci, chcą też chrztu, przez który dziecko zostaje uwolnione od grzechu pierworodnego i z mocy śmierci.

41. Kto może ochrzcić?

Ochrzcić może biskup, prezbiter lub diakon, a w przypadku śmiertelnego zagrożenia również każdy człowiek, nawet niewierzący, czyniąc to w imieniu Kościoła.

42. Co jest konieczne, aby chrzest był ważny?

By chrzest był ważny, konieczne jest trzykrotne polanie wodą i wypowiedzenie słów: „N., ja ciebie chrzczę w imię Ojca i Syna i Ducha Świętego”.

43. Kim są wierni?

Wiernymi są ci, którzy przez chrzest zostali złączeni z Chrystusem, należą do Kościoła i są posłani do wypełnienia powołania, jakie Bóg powierzył Kościołowi w świecie.

44. Ile i jakie stany ukształtowały się w Kościele?

W Kościele ukształtowały się 3 stany:

- a) duchowni – otrzymali sakrament święceń i tworzą hierarchię w Kościele,
- b) osoby konsekrowane (zakonnicy, zakonnice) – poświęcili swoje życie Bogu przez praktykowanie rad ewangelicznych,
- c) wierni świeccy – wezwani do wypełniania postania Kościoła w zwyczajnych okolicznościach życia.

45. Dlaczego sakramenty święceń i małżeństwa są sakramentami w służbie wspólnoty Kościoła?

Sakramenty te udzielają specjalnej łaski do wypełniania w Kościele zadań, które służą tworzeniu wspólnoty i zbawieniu innych ludzi.

46. Dlaczego Chrystus ustanowił hierarchię w Kościele?

Chrystus ustanowił w Kościele hierarchię, żeby w Jego imieniu prowadziła Lud Boży. Tworzą ją: biskupi, prezbiterzy i diakoni.

47. Co to jest sakrament święceń?

Sakrament święceń to sakrament, dzięki któremu posłanie powierzone przez Chrystusa apostołom jest kontynuowane w Kościele przez biskupów, prezbiterów i diakonów.

48. Co to jest życie konsekrowane?

Życie konsekrowane jest wolną odpowiedzią człowieka na szczególne wezwanie Chrystusa. Osoby konsekrowane poświęcają się całkowicie Bogu, ślubując czystość, ubóstwo i posłuszeństwo.

49. Co to jest sakrament małżeństwa?

Sakrament małżeństwa to nierozzerwalny związek mężczyzny i kobiety, w którym otrzymują oni Bożą pomoc do wypełniania przyjętych zobowiązań. Małżonkowie ślubują sobie wzajemnie miłość, wierność i uczciwość małżeńską oraz wspólne życie aż do śmierci.

50. Jaki jest cel małżeństwa?

Celem małżeństwa jest dobro małżonków oraz zrodzenie i wychowanie potomstwa.

51. Dlaczego rodzina chrześcijańska nazywana jest „Kościołem domowym”?

Rodzina chrześcijańska nazywana jest „Kościołem domowym”, ponieważ na wzór Kościoła jest wspólnotą łaski i modlitwy, szkołą cnót i miejscem głoszenia wiary.

III. CHCĘ SIĘ NAWRÓCIĆ

52. Co to jest grzech?

Grzech to świadome i dobrowolne odrzucenie Bożej miłości – przekroczenie przykazań Bożych lub kościelnych.

53. Co to znaczy „świadomie i dobrowolnie odrzucać Bożą miłość”?

„Świadomie i dobrowolnie odrzucać Bożą miłość” to znaczy wypowiadać słowo, popelniać czyn lub zmierzać do popelnienia go, wiedząc, że jest złem.

54. Co to jest sumienie?

Sumienie to wewnętrzny głos w człowieku, nasz „sędzia”, który pomaga odróżnić dobro od zła, wzywa do czynienia dobra i unikania zła. W sumieniu mówi do nas Bóg.

55. Co to wada?

Wada jest przeciwieństwem cnoty, złą skłonnością, która zaciemnia sumienie i nakłania do zła. Wady można zgrupować wokół siedmiu grzechów głównych.

56. Kto popelnia grzech ciężki?

Grzech ciężki popelnia ten, kto świadomie i dobrowolnie łamie przykazanie w rzeczy ważnej, czyli np. występuje przeciwko życiu lub Bogu.

57. Jakie są skutki grzechu ciężkiego (śmiertelnego)?

Grzech ciężki niszczy w ludzkim sercu Bożą siłę miłości, bez której nie można cieszyć się życiem wiecznym. Dlatego nazywamy go śmiertelnym.

58. Jak ponownie odbudować więź z Bogiem zerwaną przez grzech ciężki?

Aby ponownie odbudować więź z Bogiem zerwaną przez grzech ciężki, należy przystąpić do sakramentu pokuty i pojednania.

59. Kto popełnia grzech lekkiego (powszedni)?

Grzech lekki popełnia ten, kto łamie przykazanie w rzeczy mniej ważnej albo działa nie w pełni świadomie lub nie całkiem dobrowolnie.

60. Jakie są skutki grzechu lekkiego?

Grzech lekki zakłóca relację z Bogiem, ale jej nie zrywa. Może jednak usposabiać do popełnienia grzechu ciężkiego.

61. Co to są grzechy cudze?

Grzechy cudze to grzechy popełniane przez innych, za które i my ponosimy odpowiedzialność, kiedy się do nich w jakikolwiek sposób przyczyniamy.

62. Co to są grzechy przeciw Duchowi Świętemu?

Grzechy przeciw Duchowi Świętemu to te, których istotą jest odrzucenie przez człowieka Bożej miłości. Polegają na zatwardziałym trwaniu w złym i odmowie przyjęcia miłosierdzia Bożego.

63. Na czym polega miłosierdzie Boże?

Miłosierdzie Boże polega na bezwarunkowej miłości Boga okazywanej człowiekowi, zwłaszcza grzesznemu. Doświadczamy go najpełniej w sakramencie pokuty i pojednania.

64. Jakie są formy kultu miłosierdzia Bożego?

Formami kultu miłosierdzia Bożego są: obraz „Jezu, ufam Tobie”, Koronka do Miłosierdzia Bożego, Święto Miłosierdzia Bożego w II niedzielę Wielkanocną, nowenna przed niedzielą miłosierdzia Bożego i godzina miłosierdzia – modlitwa o godz. 15.00 w chwili konania Jezusa na krzyżu.

65. Co to jest sakrament namaszczenia chorych?

Sakrament namaszczenia chorych to sakrament, w którym Pan Jezus udziela specjalnej łaski chrześcijaninowi doświadczonemu chorobą lub starością. Gdy chory nie może się wyspowiadać, ten sakrament odpuszcza grzechy, daje siłę przeciw pokusom, ulgę w cierpieniu, a niekiedy zdrowie dla ciała. Szafrzem sakramentu jest kapłan, można go przyjmować wielokrotnie.

66. Co to jest sakrament pokuty i pojednania?

Sakrament pokuty i pojednania to sakrament, w którym Pan Jezus przez posługę kapłana odpuszcza nam grzechy popełnione po chrzcie.

67. Jakie grzechy należy wyznawać w sakramencie pokuty i pojednania?

W sakramencie pokuty i pojednania musimy wyznawać wszystkie grzechy śmiertelne, popełnione od ostatniej spowiedzi, podając ich liczbę i okoliczności popełnienia. Powinniśmy też wyznawać grzechy lekkie.

68. W jaki sposób przystępujemy do sakramentu pokuty i pojednania?

Do sakramentu pokuty i pojednania przystępujemy, wypełniając pięć warunków dobrej spowiedzi.

69. Co Pan Bóg nakazuje i czego zabrania w pierwszym przykazaniu?

W pierwszym przykazaniu Pan Bóg nakazuje wierzyć w jednego prawdziwego Boga, Jemu oddawać najwyższą cześć. Zabrania politeizmu (bałwochwalstwa), zabobonu (wroźbiarstwa, magii, czarów i spirytyzmu), kwestionowania istnienia Boga lub Jego praw.

70. Co Pan Bóg nakazuje i czego zabrania w drugim przykazaniu?

W drugim przykazaniu Pan Bóg nakazuje czcić imię Boże i wymawiać je z szacunkiem. Zabrania używania imienia Bożego, Najświętszej Maryi Panny, aniołów lub świętych bez potrzeby, w żartach lub gniewie oraz przysięgania fałszywego lub bez potrzeby.

71. Co Pan Bóg nakazuje i czego zabrania w trzecim przykazaniu?

W trzecim przykazaniu Pan Bóg nakazuje czcić dzień święty, uczestnicząc we Mszy św. i poświęcając w tym dniu więcej czasu na modlitwę i dobre uczynki. Zabrania wykonywania w niedziele i święta prac niekoniecznych.

72. Co Pan Bóg nakazuje w czwartym przykazaniu?

W czwartym przykazaniu Pan Bóg nakazuje słuchać, kochać i szanować rodziców, opiekunów i swoich przełożonych.

Nakazuje również wypełniać obowiązki wobec ojczyzny. Dorosłe dzieci powinny okazywać rodzicom pomoc w starości, chorobie lub innej potrzebie.

73. Co Pan Bóg nakazuje i czego zabrania w piątym przykazaniu?

W piątym przykazaniu Pan Bóg nakazuje szanować własne życie i zdrowie oraz życie i zdrowie bliźnich, także poprzez wypełnianie uczynków miłosierdzia względem duszy i ciała. Zabrania lekkomyślnego narażania życia i zdrowia, okaleczania, samobójstwa, zabójstwa, aborcji, eutanazji, terroryzmu, wyzysku i handlu ludźmi oraz niszczenia środowiska naturalnego.

74. Co Pan Bóg nakazuje i czego zabrania w przykazaniach szóstym i dziewiątym?

W przykazaniach szóstym i dziewiątym Pan Bóg nakazuje zachowanie czystości myśli, słów i zachowań. Czystość ta wyraża się w panowaniu nad własnym popędem seksualnym, w akceptacji własnej płciowości ukierunkowanej na przekazywanie życia. Zakazuje cudzołóstwa, masturbacji, antykoncepcji, nierządu, pornografii, prostytucji, gwałtu, czynów homoseksualnych.

75. Co Pan Bóg nakazuje i czego zabrania w siódmym przykazaniu?

W siódmym przykazaniu Pan Bóg nakazuje szanować własność prywatną i społeczną oraz godnie traktować zwierzęta. Zabrania kradzieży i niszczenia cudzej własności, marnotrawstwa, wyzysku, korupcji, oszustw, złego wykonywania pracy.

76. Co Pan Bóg nakazuje i czego zabrania w ósmym przykazaniu?

W ósmym przykazaniu Pan Bóg nakazuje mówić zawsze prawdę i szanować dobre imię bliźniego. Zabrania fałszywego świadectwa, krzywoprzysięstwa, kłamstwa, obmowy, zniesławienia i oszczerstwa.

77. Co Pan Bóg nakazuje i czego zabrania w dziesiątym przykazaniu?

W dziesiątym przykazaniu Pan Bóg nakazuje zachowanie szacunku w odniesieniu do własności cudzej. Zabrania chciwości i zazdrości.

IV. CHCĘ ŻYĆ EUCHARYSTIA

78. Co to jest Eucharystia?

Eucharystia jest sakramentem, w którym uobecnia się bezkrwawa ofiara Chrystusa i Kościoła.

79. Kiedy Pan Jezus ustanowił Eucharystię?

Pan Jezus ustanowił Eucharystię podczas Ostatniej Wieczerzy. Dał się swoim uczniom w znaku chleba i wina i polecił im odtąd celebrować Eucharystię.

80. Co to jest przeistoczenie?

Przeistoczenie to przemiana chleba i wina w Ciało i Krew Chrystusa, bez zmiany ich widzialnej postaci. Dokonuje się mocą Ducha Świętego, gdy kapłan wypowiada słowa konsekracji. Jest najważniejszym momentem Mszy Świętej.

81. W które święta przypadające poza niedzielami jesteśmy zobowiązani do uczestniczenia we Mszy Świętej?

Oprócz niedziel jesteśmy zobowiązani do uczestniczenia we Mszy Świętej w następujące dni: 25 grudnia – Boże Narodzenie; 1 stycznia – Uroczystość Świętej Bożej Rodzicielki; 6 stycznia – Uroczystość Objawienia Pańskiego; czwartek po Niedzieli Trójcy Świętej – Uroczystość Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa (Boże Ciało); 15 sierpnia – Uroczystość Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny; 1 listopada – Uroczystość Wszystkich Świętych.

82. Jak należy przygotować się do Eucharystii?

Aby właściwie przygotować się do Eucharystii należy:

- zachować post eucharystyczny – przed przyjęciem Komunii przez jedną godzinę nic nie jemy i nie pijemy; wyjątkiem są osoby chore, które muszą przyjąć leki, a gdy jesteśmy spragnieni, możemy napić się czystej wody,
- być w stanie łaski uświęcającej lub przystąpić do sakramentu pokuty i pojednania,
- przyjąć postawę wyrażającą szacunek wobec Jezusa (gesty, ubranie),
- pojednać się z ludźmi.

83. Jak należy uczestniczyć we Mszy Świętej?

We Mszy Świętej należy uczestniczyć w sposób:

- świadomy – w skupieniu i ze zrozumieniem znaczenia symboli i obrzędów,
- czynny – uczestnicząc w liturgicznych dialogach, śpiewach, gestach,

- c) pełny – przyjmując Komunię Świętą,
- d) owocny – jednocząc się coraz bardziej z Chrystusem.

84. Z jakich głównych części składa się Msza Święta?

Msza Święta składa się z czterech części:

- a) obrzędów wstępnych,
- b) liturgii słowa,
- c) liturgii eucharystycznej,
- d) obrzędów zakończenia.

85. Czego dokonuje Pan Jezus w liturgii słowa?

W liturgii słowa Pan Jezus przemawia do nas, umacnia naszą wiarę i uczy nas żyć po chrześcijańsku.

86. Z jakich części składa się liturgia słowa Mszy Świętych w niedziele i uroczystości?

Liturgia słowa składa się z następujących części:

- a) I czytanie,
- b) psalm responsoryjny,
- c) II czytanie,
- d) śpiew przed Ewangelią,
- e) Ewangelia,
- f) homilia lub kazanie,
- g) wyznanie wiary,
- h) modlitwa powszechna.

87. Czego dokonuje Pan Jezus w liturgii eucharystycznej?

W liturgii eucharystycznej Pan Jezus ofiaruje się za nas i z nami Ojcu i karmi nas swoim Ciałem i Krwią.

88. Z jakich części składa się liturgia eucharystyczna?

Liturgia eucharystyczna składa się z następujących części:

- a) przygotowanie darów ofiarnych,
- b) prefacja,
- c) modlitwa eucharystyczna,
- d) obrzędy Komunii Świętej.

89. Jakie są owoce Komunii Świętej?

Przyjęcie Komunii Świętej:

- a) ściślej jednoczy z Jezusem i Kościołem,
- b) pomnaża łaskę uświęcającą,
- c) ożywia miłość do bliźnich,
- d) gładzi grzechy lekkie,
- e) zachowuje od grzechów ciężkich.

V. JESTEM GOTOWY

90. Co oznacza słowo „bierzmowanie“?

Pochodzi ono od staropolskiego słowa „bierzmo“, które oznaczało belkę umacniającą strop. Celem bierzmowania jest bowiem umocnienie nas w wierze.

91. Co to jest bierzmowanie?

Bierzmowanie to sakrament, w którym Duch Święty umacnia chrześcijanina, aby swoją wiarę mężnie wyznawał, bronił jej i według niej żył.

92. Kto ustanowił sakrament bierzmowania?

Sakrament bierzmowania ustanowił Pan Jezus, obiecując Ducha Świętego każdemu, kto w Niego uwierzy. Obietnica ta

zaczęła się spełniać w dniu Pięćdziesiątnicy, gdy Duch Święty zstąpił na apostołów zgromadzonych w Wieczerniku.

93. Kim jest Duch Święty?

Duch Święty jest trzecią Osobą Boską, równą Ojcu i Synowi.

94. Jakie symbole i znaki Ducha Świętego spotykamy w Biblii?

Biblijnymi symbolami i znakami Ducha Świętego są: woda, namaszczenie olejem, ogień, wiatr, obłok i światło, pieczęć, ręka, palec i gołębnica.

95. Czym różnią się owoce od darów Ducha Świętego?

Dary Ducha Świętego to wewnętrzne zdolności umożliwiające podejmowanie życiowych zadań zgodnie z wolą Bożą. Uzasadniają one do osiągnięcia dojrzałości chrześcijańskiej. Owoce zaś to doskonałości, które kształtuje w nas Duch Święty. Są rezultatem wykorzystania darów Ducha Świętego w życiu chrześcijanina.

96. Kto udziela sakramentu bierzmowania?

Bierzmowania udziela biskup lub delegowany przez niego kapłan.

97. Jakie znaki i gesty towarzyszą udzielaniu sakramentu bierzmowania?

Sakrament bierzmowania jest udzielany przez:

- włożenie rąk przez biskupa z modlitwą o wylanie Ducha Świętego,
- uczynienie olejem krzyżma znaku krzyża na czole,
- wypowiedzenie słów: „N. przyjmij znamię daru Ducha Świętego”.

98. Jakie są skutki sakramentu bierzmowania?

Sakrament bierzmowania przynosi wzrost łaski chrzcielnej, to znaczy:

- głębiej zakorzenia nas w synostwie Bożym,
- ściślej jednoczy nas z Chrystusem,
- potężyła w nas dary Ducha Świętego,
- udoskonala naszą więź z Kościołem,
- udziela nam specjalnej pomocy do mężnego wyznawania, szerzenia i obrony wiary słowem i czynem.

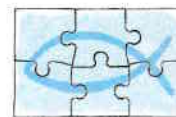
99. Kto może otrzymać sakrament bierzmowania?

Sakrament bierzmowania może otrzymać ochrzczony będący w stanie łaski. Można go przyjąć tylko raz.

100. Jak należy przygotować się do sakramentu bierzmowania?

Aby dobrze przygotować się do sakramentu bierzmowania należy:

- modlić się o dary Ducha Świętego,
- poznać podstawowe wiadomości z zakresu katechezy,
- pracować nad pobożnością, sumiennością, silną wolą, życzliwością,
- wybrać sobie patrona,
- wybrać świadka bierzmowania,
- przystąpić do sakramentu pokuty i pojednania.

BIERMOWANIE KROK PO KROKU, CZYLI PRZEWODNIK PO LITURGII SAKRAMENTU

Żeby łatwiej ci było zrozumieć, co się dzieje podczas udzielania sakramentu bierzmowania, zapoznaj się z jego liturgią. Jeżeli czegoś nie rozumiesz, zapytaj księdza lub katechetę.

MODLITWA PRZED BIERZMOWANIEM

Duchu Święty, który przez chrzest uczyniłeś mnie dzieckiem Bożym i chrześcijaninem, racz zstąpić na mnie w sakramencie bierzmowania, jak zstąpiłeś na apostołów w dniu Pięćdziesiąticy. Zamieszkał na zawsze w duszy mojej z darami Twoimi. Udziel mi daru mądrości, rozumu i umiejętności, daru rady i męstwa, pobożności i bojaźni Bożej. Natchnij mnie duchem apostołskim, żebym był dzielnym świadkiem Chrystusa, Pana mojego. Amen.

OBRZĘDY SAKRAMENTU BIERZMOWANIA

LITURGIA SŁOWA

Po Ewangelii Ksiądz proboszcz albo inny kapłan przedstawia kandydatów do bierzmowania.

Kapłan: Czcigodny Ojcze, Kościół święty prosi przeze mnie o udzielenie sakramentu bierzmowania zgromadzonej tu młodzieży.

Biskup: Czy młodzież ta wie, jak wielki dar otrzymuje w tym sakramencie i czy przygotowała się należycie do jego przyjęcia?

Kapłan: Jestem przekonany, że wszyscy przygotowali się do bierzmowania, uczestniczyli bowiem przez szereg dni w słuchaniu słowa Bożego i wspólnej modlitwie oraz przystąpili do sakramentu pokuty.

Biskup: Droga młodzieży, powiedzcie przed zgromadzonym tu Kościołem, jakich łask oczekujecie od Boga w tym sakramencie?

Kandydaci: Pragniemy, aby Duch Święty, którego otrzymamy, umocnił nas do mężnego wyznawania wiary i do postępowania według jej zasad.

Wszyscy: Amen.

Homilia

ODNOWIENIE PRZYRZECZEŃ CHRZCIELNYCH

Biskup: Pytam każdego z was: Czy wyrzekasz się szatana, wszystkich jego spraw i zwodniczych obietnic?

Kandydaci: Wyrzekam się.

Biskup: Czy wierzysz w Boga Ojca wszechmogącego, Stwórcy nieba i ziemi?

Kandydaci: Wierzę.

Biskup: Czy wierzysz w Jezusa Chrystusa, Syna Jego jedynego, Pana naszego, narodzonego z Maryi Dziewicy, umęczonego i pogrzebanego, który powstał z martwych i zasiada po prawicy Ojca?

Kandydaci: Wierzę.

Biskup: Czy wierzysz w Ducha Świętego, Pana i Ożywiciela, którego masz dzisiaj otrzymać w sakramencie bierzmowania, tak jak Apostołowie otrzymali Go w dzień Pięćdziesiąticy?

Kandydaci: Wierzę.

Biskup: Czy wierzysz w święty Kościół powszechny, obcowanie Świętych, odpuszczenie grzechów, zmartwychwstanie ciała i życie wieczne?

Kandydaci: Wierzę.

Biskup: Taka jest nasza wiara. Taka jest wiara Kościoła, której wyznawanie jest naszą chlubą w Chrystusie Jezusie, Panu naszym.

Wszyscy: Amen.

LITURGIA SAKRAMENTU BIERZMOWANIA

WŁOŻENIE RĄK

Biskup: Najmilsi, prosimy Boga Ojca wszechmogącego, aby łaskawie zesłał Ducha Świętego na te przybrane dzieci swoje, odrodzone już na chrzcie do życia wiecznego. Niech Duch Święty umocni je swoimi darami i przez swoje namaszczenie upodobni do Chrystusa, Syna Bożego.

Wszyscy przez chwilę modlą się w milczeniu.
Biskup wyciąga ręce nad kandydatami i mówi:

Biskup: Boże wszechmogący, Ojczy naszego Pana, Jezusa Chrystusa, który odrodził te sługi swoje przez wodę i Ducha Świętego i uwolnił ich od grzechu, zeslij na nich Ducha Świętego Poczyciela, daj im ducha mądrości i rozumu, ducha rady i męstwa, ducha umiejętności i pobożności, napelnij ich duchem bojaźni Twojej. Przez Chrystusa, Pana naszego.

Wszyscy: Amen.

NAMASZCZENIE KRZYŻEM

W zależności od miejscowych warunków albo kandydaci podchodzą pojedynczo do biskupa razem ze swoimi świadkami bierzmowania, albo ustawiają się w odpowiednim miejscu, wówczas biskup podchodzi do każdego.

Świadek bierzmowania kładzie prawą rękę na ramieniu kandydata, a kandydat podaje swoje imię biskupowi. Biskup zwilża wielki palec prawej ręki krzyżmem i kresli nim znak krzyża na czole kandydata, mówiąc:

Biskup: N., PRZYJMIJ ZNAMIE DARU DUCHA ŚWIĘTEGO.

Kandydat: Amen.

Biskup: Pokój z tobą.

Kandydat: I z duchem twoim.

Modlitwa powszechna

LITURGIA EUCHARYSTYCZNA

BŁOGOSŁAWIEŃSTWO KOŃCOWE

Biskup: Pan z wami.

Wszyscy: I z duchem Twoim.

Biskup: Niech Imię Pańskie będzie błogosławione.

Wszyscy: Teraz i na wieki.

Biskup: Wspomożenie nasze w imieniu Pana.

Wszyscy: Który stworzył niebo i ziemię.

Biskup: Bóg Ojciec wszechmogący, który was odrodził z wody i Ducha Świętego i uczynił swoimi przybranymi dziećmi, niech was błogosławi i sprawi, abyście zawsze byli godni Jego ojcowskiej miłości.

Wszyscy: Amen.

Biskup: Jezus Chrystus, jedyny Syn Ojca Przedwiecznego, który obiecał, że Duch prawdy zostanie w Kościele, niech was błogosławi i umocni w wyznawaniu prawdziwej wiary.

Wszyscy: Amen.

Biskup: Duch Święty, który rozpalil ogień miłości w sercach uczniów, niech was błogosławi, zjednoczy i doprowadzi do radości królestwa Bożego.

Wszyscy: Amen.

Biskup: Niech was błogosławi Bóg wszechmogący, Ojciec i Syn, i Duch Święty.

Wszyscy: Amen.

MODLITWA PO BIERZMOWANIU

Boże, nasz Ojcze, Ty w sakramencie bierzmowania umocniłeś nas darem Ducha Świętego, Duchem Twojego Syna, Jezusa Chrystusa. Za ten dar najgoręcej dziękujemy.

Duchu, Święty, umacniaj nas w mężnym wyznawaniu wiary i w radosnym służeniu braciom. Niech zawsze będziemy Twoimi

żywymi świątyniami i świadomymi członkami Kościoła świętego, współodpowiedzialnymi za wzrost Jego świętości i za rozwój w świecie. Oświecaj nasze umysły światłem Ewangelii, a nasze serca rozpalaj ogniem swojej miłości. Przez Chrystusa, Pana naszego.

